

Mogelijke stappen naar een energieneutraal Hof van Twente

Verkenningdocument

April 2025

Inhoudsopgave

Aanleiding	3
1. Warmte	4
1.1 Waar werken we al aan?	4
1.2 Wat kunnen we nog meer doen?	5
2. Energiebesparing	6
2.1 Waar werken we al aan?	6
2.2 Wat kunnen we nog meer doen?	9
3. Opwek	11
3.1 Waar werken we al aan?	11
3.2 Wat kunnen we nog meer doen?	13
4. Mobiliteit	15
4.1 Waar werken we al aan?	15
4.2 Wat kunnen we nog meer doen?	15
5. Duurzame Eigen Organisatie	16
5.1 Waar werken we al aan?	16
5.2 Wat kunnen we nog meer doen?	17

Aanleiding

Tijdens de raadsvergadering van 4 november jl. is door de gemeenteraad de oproep gedaan om in kaart te brengen wat mogelijke stappen zijn om de gemeente Hof van Twente te verduurzamen. Dit document fungeert als een inventarisatie van de stappen die wij al nemen of al onderzoeken, maar bevat ook korte beschrijvingen van stappen die wij nog kunnen nemen om tot een energieneutraal Hof van Twente te komen.

In dit document is een breed scala aan mogelijke stappen opgenomen, variërend van maatregelen met een grote impact tot kleinere regelingen. We nodigen u uit om in gesprek te gaan over de mogelijke maatregelen en samen te bepalen welke van deze ideeën wij wenselijk vinden om verder uit te werken.

1. Warmte

Vanuit het Klimaatakkoord is de doelstelling om in 2050 in de gebouwde omgeving geen aardgas meer te gebruiken. Voor Hof van Twente houdt dat in dat er voor ongeveer 19.000 panden een alternatieve warmteoplossing moet worden gevonden.

1.1 Waar werken we al aan?

1.1.1 Prestatieafspraken met woningcorporaties

Duurzaamheid is betrokken bij de prestatieafspraken. Hierin staan bijvoorbeeld ambities op het gebied van isoleren, (hybride) warmtepompen en klimaatadaptatie, maar ook afspraken rondom nieuwbouw en de hiervoor benodigde elektriciteitsaansluitingen in verband met de netcongestie.

1.1.2 Meer regionaal samenwerken op de warmtetransitie

In de Energiestrategie Twente (EST) is opgenomen dat we meer willen gaan samenwerken op het gebied van warmtetransitie. Aangezien de gemeenten in Twente allemaal de opgave hebben om in 2050 aardgasvrij te zijn is het interessant om hierin samen op te trekken in plaats van allen zelf het wiel uit te vinden. Na de vaststelling van de EST zullen we hier regionaal daarom meer samen in optrekken.

1.1.3 Warmteprogramma

De strategie die in de Transitievisie Warmte (2021) is uitgewerkt is niet meer volledig actueel. Een actualisatie, onder de naam Warmteprogramma Hof van Twente, zal de Transitievisie Warmte vervangen. Vaststelling is gepland voor 2026.

1.1.4 Wijkuitvoeringsplannen

In de Wijkuitvoeringsplannen (WUPs) wordt er per wijk ingegaan op het te doorlopen verduurzamingstraject. Na de vaststelling van het Warmteprogramma zullen de WUPs worden opgesteld.

1.2 Wat kunnen we nog meer doen?

1.2.1 Aquathermie

Het is mogelijk om warmte te winnen uit oppervlaktewater, respectievelijk de riolering (riothermie). Voor Hof van Twente lijkt een grootschalige toepassing niet voor de hand te liggen. Lokale oplossingen kunnen echter wel interessant zijn. In het Warmteprogramma kan de mogelijkheid van kleinschalige aquathermie verder worden onderzocht.

1.2.2 Collectieve subsidieaanvragen

Een gemeente kan de Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE) aanvragen en ontvangen namens woningeigenaren. Dit kan voor een enkele woningeigenaar of via een wijkaanpak voor een grotere groep bewoners. Om inwoners te ontzorgen en te stimuleren om duurzame maatregelen te nemen kan de gemeente inzetten op collectieve subsidieaanvragen.

1.2.3 Mini warmtenetten (2-50 woningen)

Mini-warmtenetten zijn goede oplossingen voor wijken waar individuele oplossingen zijn gepland in de Transitievisie Warmte. De meest voorkomende techniek voor mini-warmtenetten is de gedeelde bodemlussen (bodemenergie). Vergeleken met een lucht-water warmtepomp gebruikt dit concept veel minder elektriciteit, waardoor het effect op de netcongestie significant minder groot is. Daarnaast geeft deze techniek minder geluidsoverlast en kan de woning efficiënter gekoeld worden.

Licht concept mini-warmtenetten, waarbij elke woning een eigen bodem-lucht warmtepomp heeft, zijn nu al rond te rekenen. Commitment vanuit de inwoners kan bij mini-warmtenetten heel

snel en hoeft niet lang te wachten op haalbaarheidsonderzoeken. De realisatie van mini-warmtenetten kan mogelijk door Zuiver worden opgepakt.

1.2.4 Subsidie voor elektrische kookvoorzieningen

In de Transitievisie Warmte wordt niet alleen ingezet op beter isoleren, ook elektrisch koken wordt genoemd als noodzakelijk voor de warmtetransitie. Om inwoners aan te moedigen om deze stap te zetten kan worden gekeken naar een subsidie voor elektrische kookvoorzieningen. Deze subsidie zou in combinatie met de ISDE-subsidie kunnen worden aangevraagd.

1.2.5 Subsidie voor (hybride)warmtepompen

In de Transitievisie Warmte wordt aangegeven dat in veel gevallen de meest voor de hand liggende alternatieve warmtebron een warmtepomp is. Warmtepompen zijn op dit moment nog relatief duur. Om inwoners aan te moedigen om deze stap te zetten kan worden gekeken naar een subsidie voor warmtepompen. Deze subsidie zou in combinatie met de ISDE-subsidie worden aangevraagd.

1.2.6 SVn Duurzaamheidslening

In plaats van het werken met subsidies kan er ook gekeken worden naar een lening voor duurzaamheidsmaatregelen. Inwoners kunnen middels deze lening kleine bedragen lenen om duurzaamheidsmaatregelen toe te passen. In deze lening kunnen ook warmtepompen en/of elektrische kookvoorzieningen worden opgenomen.

2. Energiebesparing

Energie die je niet verbruikt, hoef je ook niet op te wekken. Omdat het lokaal realiseren van duurzame opwek steeds lastiger wordt proberen we in Hof van Twente de komende jaren veel meer in te zetten op energiebesparing, zowel bij onze inwoners als onze ondernemers.

2.1 Waar werken we al aan?

2.1.1 Actieprogramma toekomstbestendig bouwen

Het Actieprogramma toekomstbestendig bouwen is, als uitvoeringsprogramma van de in 2022 vastgestelde Regionale Woondeal Twente, opgesteld door de provincie Overijssel en heeft als doel duurzame en toekomstbestendige bouw nader te concretiseren en inzicht te geven in concrete kansen voor het toepassen ervan. Het Actieprogramma is opgebouwd met de thema's: circulair/biobased, energiebewust, collectief, natuurinclusief, klimaatadaptief en waterbewust. Op dit moment inventariseren we hoe het Actieprogramma toegepast kan worden in Hof van Twente.

2.1.2 Actualisatie bedrijventerreinenvisie

Op dit moment vindt er een behoefteaming plaats voor de actualisatie van de bedrijventerreinenvisie van de gemeente Hof van Twente. Met respectievelijk 8% en 15% vormen bedrijven en de industrie een significant deel van onze energievraag. Daarom zal duurzaamheid een groter onderdeel gaan uitmaken van de bedrijventerreinenvisie. Vaststelling van de visie is beoogd voor eind 2025 of begin 2026.

2.1.3 Duurzaam Bouwloket (DBL)

Duurzaam Bouwloket is het energieloket van de gemeente Hof van Twente. DBL informeert inwoners over duurzame maatregelen die te treffen zijn in de woning. De kennisbank van DBL is groot en wordt dan ook zeer gewaardeerd. Verder is DBL de uitvoerende partij van de isolatieactie in de gemeente.

2.1.4 Energiebesparingsactie

Inwoners van de gemeente Hof van Twente die in 2023 energietoeslag hebben ontvangen en in een (sociale) huurwoning wonen, hebben recht op een cadeaukaart. Met deze cadeaukaart kunnen zij een witgoedapparaat vervangen voor een duurzame variant.

2.1.5 Energiecoaches

De Hof kent een drietal energiecoaches die op vrijwillige basis verduurzamingsadviezen geven aan inwoners die daar behoefte aan hebben.

2.1.6 Energiehub Goor Collectief

Ondernemers ervaren steeds vaker hinder door netcongestie. Een manier om hier mee om te gaan is door het bestaande elektriciteitsnet beter te benutten. Dit kan bijvoorbeeld door middel van een energyhub. Dit is het plan van een groep ondernemers in Goor.

De huidige stand van zaken is als volgt: door middel van een energieanalyse is een initiële verkenning uitgevoerd. Uit de analyse blijkt dat er potentie is voor één of meerdere energyhubs. Er loopt

nu een verdiepende verkenning. De afronding van deze verdiepende verkenning wordt in juli 2025 verwacht. De gemeente is met het cluster Economie en het cluster Duurzaamheid betrokken bij dit initiatief.

2.1.7 Energiescans

Ondernemers kunnen zich aanmelden voor een energiescan. Zo krijgen zij inzicht in de mogelijkheden om energie te besparen. In eerste instantie worden de onderzoeken betaald door de gemeente. Ondernemers hoeven dit alleen terug te betalen als zij genoeg besparen. Er zijn nog weinig aanvragen voor energiescans geweest, daarom onderzoeken we nieuwe manieren om deze mogelijkheid onder de aandacht te brengen.

2.1.8 FIXbrigade Hof van Twente

Door een woning beter te isoleren gaat het energieverbruik omlaag. Daarnaast is dit positief voor het wooncomfort. Veel mensen kunnen echter geen energiebesparende maatregelen betalen of zelf installeren. Een FIXbrigade is een lokaal georganiseerd project met als doel mensen met een laag inkomen te helpen om hun huis energiezuiniger te maken. Dit wordt gedaan door middel van kleine besparingsmaatregelen.

Op 11 februari 2025 is er door de gemeenteraad een motie aangenomen om uit te werken hoe een FIXbrigade in Hof van Twente kan worden vormgegeven. De eerste gesprekken met de overkoepelende organisatie zijn daarom ingepland. Voor 1 mei wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de mogelijkheden.

2.1.9 Nationaal Isolatieprogramma (NIP)

Inwoners die wonen in een koopwoning met energielabel D, E, F of G en een WOZ-waarde die lager is dan €429.300 komen in aanmerking voor de isolatiesubsidie. Met deze subsidie kunnen zij voor een bedrag van €1.460 (€2.500 als een inwoner energietoeslag heeft ontvangen) aan isolatiemaatregelen uit laten voeren. Deze subsidie kan in combinatie met de ISDE-subsidie worden aangevraagd.

Vanuit het Rijk zijn er nieuwe budgetten beschikbaar gesteld. Deze nieuwe budgetten kunnen in combinatie met een versoepeling van voorwaarden (o.a. de verhoging van de toegestane WOZ-waarde van €352.000 naar €429.300) en het soortenmanagementplan (SMP) een nieuwe impuls geven aan de isolatieactie. Momenteel wordt er gewerkt aan het digitale systeem dat controleert of er aan de vernieuwde voorwaarden wordt voldaan. Wanneer dit is afgerond zal de tweede tranche in werking kunnen treden.

2.1.10 Soortenmanagementplan (SMP)

Het isoleren van de spouwmuur levert de meeste energiebesparing op. Spouwmuurisolatie is echter niet toegestaan tenzij aangetoond kan worden dat er geen bedreigde diersoorten aanwezig zijn. Dit onderzoek is relatief duur.

Een SMP-onderzoek kan dit op een goedkope wijze aantonen voor alle inwoners. Hierdoor hoeven de inwoners zelf geen onderzoek meer uit te laten voeren. Door combineren van opdrachten wordt dit onderzoek voor Goor in 2024 afgerond. Andere kernen zullen naar verwachting in 2025, 2026 en 2027 volgen.

2.1.11 Starterslening

Sinds 2024 heeft Hof van Twente een starterslening. Deze lening ondersteunt niet alleen starters bij het kopen van hun eerste woning, maar ook bij het verduurzamen van deze woning. Starters kunnen namelijk bovenop de starterslening een extra bedrag lenen als zij Energiebesparende Voorzieningen (EBV) toevoegen aan de koopwoning.

2.1.12 Warmtescans

Een aantal jaar geleden werden er door gemeente Hof van Twente warmtescans aangeboden voor inwoners. Deze scans zorgen voor veel bewustwording rondom slecht geïsoleerde woningen en sporen dan ook inwoners aan om te gaan isoleren/verduurzamen. Een voorstel om warmtescans uit te gaan voeren wordt op korte termijn voorgelegd aan het college.

2.2 Wat kunnen we nog meer doen?

2.2.1 Duurzaamheidsprijs

Om de betrokkenheid bij de energietransitie te vergroten zal de Duurzaamheidsprijs weer in het leven worden geroepen. Zo stimuleren we onze inwoners en ondernemers om na te denken over initiatieven die de Hof een stukje duurzamer maken. Dit levert een positieve bijdrage aan de bewustwording. Daarnaast ontvangen de beste initiatieven een bedrag om het project daadwerkelijk uit te gaan voeren. De duurzaamheidsprijs kan worden gecombineerd met een nieuwe editie van de klimaatmarkt.

2.2.2 Energiebespaarboxen

De gemeente kan ervoor kiezen om energiebespaarboxen uit te delen aan inwoners. Deze boxen bevatten veelal kleine energiebesparende middelen zoals tochtstrips, ledverlichting en radiatorfolie. Het uitdelen van dergelijke energiebespaarboxen heeft een positief effect op het energiegebruik en de bewustwording onder inwoners.

2.2.3 Inzetten nieuwe (online) besparingstools

Energie die niet wordt gebruikt hoeft ook niet opgewekt te worden. Daarom kunnen we kijken naar manieren om inwoners nog meer te stimuleren om minder energie te verbruiken, zoals bijvoorbeeld een mobiele app die inwoners uitdaagt om te verduurzamen of het organiseren van duurzaamheidsevenementen.

2.2.4 Subsidie voor thuisbatterijen

Op 1 januari 2027 loopt de salderingsregeling af. In deze situatie is het voor inwoners met zonnepanelen niet meer rendabel om elektriciteit te leveren aan het net. Een gevolg kan zijn dat inwoners

hun zonnepanelen uit gaan zetten wanneer zij geen elektriciteit gebruiken en er minder duurzame elektriciteit wordt opgewekt. Om dit scenario te voorkomen kan een thuisbatterij een oplossing bieden.

Batterijen zijn nu nog relatief duur en er zijn geen indicaties dat de Rijksoverheid met een subsidieregeling gaat komen. Om onze inwoners financieel te ondersteunen zouden we kunnen kijken naar het opzetten van een subsidieregeling.

2.2.5 Subsidie voor warmtekussens en (warmte)dekens

Veel horecabedrijven maken gebruik van terrasverwarmers om het voor klanten ook bij koudere temperaturen behaaglijk te maken. Een gemiddelde terrasheater verbruikt 2 kW per uur. Al deze verwarmers samen zorgen daarmee voor een significante energievraag. Sommige gemeenten hebben daarom een subsidie bedacht die ondernemers stimuleert om de terrasheater te vervangen voor warmtekussens en (warmte)dekens.

2.2.6 SVn Duurzaamheidslening

In plaats van het verstrekken van subsidies kan er ook gekeken worden naar het opzetten van een duurzaamheidslening. Inwoners kunnen via de Duurzaamheidslening kleine bedragen lenen om duurzaamheidsmaatregelen te nemen. Inwoners die niet in aanmerking komen voor de NIP-gelden zouden deze lening kunnen gebruiken om isolatiemaatregelen te nemen.

2.2.7 Uitbreiden Energiebesparingsactie

In eerste instantie waren er 400 cadeaukaarten ter waarde van €500 beschikbaar voor huurders in Hof van Twente. Alle

cadeaukaarten zijn inmiddels vergeven maar nog niet al deze kaarten zijn verzilverd. Mocht het maximale aantal verzilverd worden, dan is er nog voldoende budget om extra kaarten in te kopen en meer huurders te voorzien van de cadeaukaart. Om de cadeaukaart nog meer onder te aandacht te brengen kan er ook voor worden gekozen om hierin samen te werken met de woningcorporaties.

2.2.8 Voorlichtingscampagnes

In de Routekaart en de Themanotitie Duurzaamheid is opgeschreven dat wij inwoners willen stimuleren en voorlichten om zelf de verduurzamingstap te zetten. Denk hierbij bijvoorbeeld aan voorlichting over (hybride) warmtepompen of energiebesparing. Het is een mogelijkheid om, wellicht in samenwerking met onze lokale energiecoöperaties en woningcorporaties, meer in te zetten op voorlichting van onze inwoners over de verschillende thema's binnen de energie- en warmtetransitie.

3. Opwek

De energie die we nog wel verbruiken willen we lokaal duurzaam opwekken. Realisatie van duurzame opwek wordt door beleidswijzigingen van hogere overheden en netcongestie echter steeds lastiger.

3.1 Waar werken we al aan?

3.1.1 Buurtenergie

Buurtenergie staat voor het realiseren van grootschalige duurzame opwekking door onze eigen inwoners in onze gemeente. Als gemeente faciliteren we de inwoners door voor de nodige informatie en kennis te zorgen om het initiatief uit te werken naar een echt plan en ondersteunen we waar nodig met financiële middelen tijdens de initiële fase.

Op dit moment is er één lopend project:

- Monomestvergisting, Markelosebroek:
Initiatiefnemers hebben SDE++ subsidie aangevraagd voor groen gas en is nog in behandeling. Echter, de terugverdiens tijden zijn voor de boeren nog niet interessant genoeg. Er wordt gewerkt aan een manier om de terugverdiens tijden te verbeteren.

3.1.2 Duurzaamheidsroute A1

Zonnepanelen langs hoofdinfrastructuur vormen een uitzondering op de aangescherpte regels voor zonne-energie in Overijssel en kunnen daarom nog wel in grote hoeveelheden gerealiseerd worden.

In opvolging van de Duurzaamheidsroute A35 wordt er door Overijsselse gemeenten geïnventariseerd of een dergelijk project ook kan plaatsvinden langs de A1. Hierbij wordt gekeken of er op rijksgronden langs de A1 zonnepanelen geplaatst kunnen worden. Hoewel de A1 bijna niet over het grondgebied van Hof van Twente loopt zijn we wel aangesloten en praten we mee over deze ontwikkelingen.

3.1.3 Inventariseren nieuwe projecten voor Zuiver

Met het stopzetten van het zonnepark Herike Elsen ontwikkelt Zuiver op dit moment geen nieuwe projecten. Ook Zuiver ervaart dat het steeds lastiger wordt om de businesscase rond te krijgen. Er wordt daarom verkend welke mogelijkheden er voor Zuiver nog zijn om nieuwe projecten te realiseren. Hierbij wordt er vooral gekeken naar de volgende onderwerpen:

- De realisatie van groen gas/biogas productie i.c.m. buurtvergisters;
- De realisatie van windprojecten.

3.1.4 Nieuwe bestemming voor grond Herike Elsen

De grond waarop zonnepark Herike Elsen zou worden gerealiseerd is in eigendom van de gemeente Hof van Twente. Er zal worden verkend of het mogelijk is om deze grond voor andere duurzaamheidsdoeleinden te gebruiken.

3.1.5 Nieuwe bestemming voor grond Endemansdijk

Het zonnepark Endemansdijk wordt niet gerealiseerd omdat het niet mogelijk is om een positieve businesscase te krijgen. Een deel van de grond waarop zonnepark Endemansdijk zou worden gerealiseerd is in eigendom van de gemeente Hof van Twente. Er

zal worden verkend of het mogelijk is om deze grond voor andere duurzaamheidsdoeleinden te gebruiken.

3.1.6 Regionaal meer samenwerken op netcongestie

In de Energiestrategie Twente (EST) is opgenomen dat we meer willen gaan samenwerken op het gebied van netcongestie. Aangezien alle gemeenten in Twente hinder ondervinden door de netcongestie is het interessant om hier, na vaststelling van de EST, samen in op te trekken.

3.1.7 Samenwerken intensiveren met netbeheerders

Netcongestie heeft een grote impact op de realisatietermijn van onze ruimtelijke opgaven. Op dit moment is het al niet meer mogelijk om een grootverbruikersaansluiting te krijgen. Hierdoor komen ondernemers, maar ook opwekprojecten en grote woningbouwprojecten, op de wachtlijst te staan. Het is de verwachting dat de congestieproblematiek de komende jaren zal verergeren.

Om netcongestie te verhelpen zullen er aanzienlijke netverzwaringen moeten plaatsvinden. Dit zal een grote ruimtelijke impact hebben. Om deze verzwaringsperiode zo spoedig mogelijk te laten verlopen werken we aan een manier om de samenwerking met de netbeheerders te intensiveren.

3.1.8 Wind voor Buren

Het project Wind voor Buren is door de provincie Overijssel in behandeling genomen. De komende jaren doorloopt het proces een projectbesluitprocedure. De gemeente Hof van Twente wordt, samen met de gemeenten Borne en Hengelo op de hoogte

gehouden van de ontwikkelingen. Als Wind voor Buren wordt gerealiseerd is het de verwachting dat hiermee circa 17% van het elektriciteitsverbruik van Hof van Twente duurzaam wordt opgewekt.

3.1.9 Zon op kleinschalig dak

Volgens het CBS heeft 43 procent van de woningen in Hof van Twente zonnepanelen. Het percentage woningen met zonnepanelen is hiermee hoger dan het Nederlands gemiddelde van 32 procent en het Twents gemiddelde van 35 procent. Met externe partijen zoals Duurzaam Bouwloket, Zonnedakje en de provincie ondersteunt de gemeente inwoners bij vragen over zonnepanelen en de financiering hiervan.

3.2 Wat kunnen we nog meer doen?

3.2.1 Buurtbatterijen

In Hof van Twente hebben al veel inwoners zonnepanelen. Op zonnige dagen leveren deze panelen vaak meer op dan er gebruikt wordt. Hierdoor vindt er tijdens de piekmomenten veel teruglevering plaats. Om de overbelasting van het stroomnet te voorkomen kan er worden ingezet op het plaatsen van buurtbatterijen. Deze buurtbatterij wordt direct gekoppeld aan een transformatorhuisje zonder een (administratieve) koppeling met de aansluitingen in de buurt. De batterij wordt opgeladen door het lokaal opgewekte stroom of door het middenspanningsnet. Teruglevering door de batterij vindt plaats aan de buurt of aan het middenspanningsnet als er vraag is. De buurtbatterij kan hiermee een bijdrage leveren aan het verhelpen van netcongestie op lokaal niveau en de realisatie van een decentraal energiesysteem.

Zuiver Hof van Twente zou een rol kunnen spelen in de realisatie van deze buurtbatterijen. We zijn op dit moment in gesprek met Enexis over de mogelijkheden.

3.2.2 Grootschalige co-vergister installatie in samenwerking met energiebedrijven

Bij co-vergisting is de vergisting van minimaal 50% dierlijke mest aangevuld met erkende covergistingsmaterialen van organische stoffen. Door het wetsvoorstel 'Bijmengverplichting groen gas' zoeken energieleveranciers mogelijkheden om te voldoen aan de verplichting van 20% in 2030. Het ontwikkelen van een grootschalig co-vergister is een reële optie voor energieleveranciers.

3.2.3 Small Modular Reactors (SMR's)

De komende jaren gaat de provincie Overijssel de potentie van SMR's verkennen. In Hof van Twente is er in 2023 een motie aangenomen om in te gaan zetten op deze SMR's. Hof van Twente zal het onderzoek van de provincie blijven volgen en aan de hand van de resultaten bepalen of SMR's voor ons haalbaar zijn. De SMR's zullen echter nog geen bijdrage kunnen leveren aan onze doelstellingen voor 2035. De verwachting is dat kleine kernreactoren pas na 2040 een mogelijkheid zijn.

3.2.4 Subsidie dakconstructie zon op dak

Niet alle daken zijn nu al geschikt voor zonnepanelen. Sommige gemeenten hebben een subsidie waarmee particulieren, non-profit organisaties en kleine ondernemingen een vergoeding kunnen krijgen voor het dakconstructieonderzoek en het aanpassen van de dakconstructie.

3.2.5 SVn Duurzaamheidslening

Inwoners kunnen middels deze lening kleine bedragen lenen om duurzaamheidsmaatregelen toe te passen. Hierin kunnen ook kleinschalige opwekkingbronnen als zonnepanelen worden opgenomen.

3.2.6 Verplichtstelling zon op dak (afhankelijk van rijksbeleid)

Het vorige kabinet streefde ernaar om vanaf 2025 nieuwe utiliteitsgebouwen met een dakoppervlak groter dan 250 m² een verplichting op te leggen om het volledige dak te gebruiken of laten gebruiken voor de opwek van hernieuwbare energie, zoals zonne-energie. Tot op heden is er geen nieuws over deze eventuele verplichting. Wanneer er meer duidelijkheid is zal de rol van de gemeente worden geïnventariseerd.

3.2.7 (Kleinschalige) Windenergie

Potentiekaarten tonen aan dat er in Hof van Twente aan de voorkant relatief veel kansen zijn voor windenergie. Om een hoog percentage lokaal eigendom te garanderen en te verzekeren dat de opbrengsten daadwerkelijk in de omgeving wordt gestopt kan het interessant zijn om als gemeente via Zuiver windprojecten te realiseren. Tijdens de herijking van de programmeringsafspraken windenergie in 2026 zouden voor ons interessante gebieden meegenomen kunnen worden.

Naast de grote windturbines zijn er ook ontwikkelingen op het gebied van kleinschalige windenergie. Denk hierbij aan erfwindmolens of kleine turbines aan huis. Hoewel deze ontwikkelingen soms nog erg nieuw of nog niet markt gereed zijn proberen we op de hoogte te blijven van nieuwe technologieën. Op deze manier evalueren we de haalbaarheid en bepalen we of het wenselijk is om in Hof van Twente beleid te maken voor kleinschalige windinitiatieven.

4. Mobiliteit

Een groot deel van ons energieverbruik is te herleiden naar onze mobiliteitsvraag. Onze mobiliteit vormt ongeveer 1/3 van de verduurzamingsopgave. Door onduidelijkheid over de toekomst van het elektrisch rijden gaat deze transitie minder snel dan gehoopt.

4.1 Waar werken we al aan?

4.1.1 Motie kabelgoten

Op 7 november 2024 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen waarin het college wordt opgeroepen een voorstel aan te bieden waarin inwoners de mogelijkheid wordt geboden hun auto op te laden met stroom van eigen zonnepanelen door het aanleggen van kabelgoten in het trottoir voor hun woning. In de eerste helft van 2025 zal naar de gemeenteraad worden gecommuniceerd wat er nodig is om dit in te vullen.

4.1.2 Uitrol dekkend openbaar laadnetwerk

Hof van Twente heeft, samen met het merendeel van de gemeenten in Gelderland en Overijssel, een concessie met Vattenfall. Deze concessie loopt tot en met juli 2027. In de huidige concessie kunnen inwoners zonder eigen oprit kostenvrij een aanvraag doen. Daarnaast kan de gemeente jaarlijks 9 laadpalen plaatsen op strategische locaties.

Het doel is om een dekkend netwerk van openbare laadpalen te realiseren. Dat wil zeggen dat er voor elk adres binnen een loopafstand van 250 meter een laadpaal staat.

4.2 Wat kunnen we nog meer doen?

4.2.1 Meer inzetten op de drie V's

In de concept Omgevingsvisie Hof van Twente wordt ingezet op de drie V's om onze mobiliteit te verduurzamen. De drie V's zijn de volgende:

- Verminderen: We vermijden onnodige verplaatsingen;
- Verschuiven: We verschuiven onze verplaatsingen van de auto naar te voet, met de fiets of met het openbaar vervoer.
- Verschonen: Wanneer een verplaatsing met de auto onvermijdelijk is zorgen we dat dit op een zo min mogelijk vervuilende manier gebeurt.

In Hof van Twente wordt er op dit moment vooral ingezet op het verschonen van de mobiliteit door middel van de uitrol van openbare laadpalen. Aangezien de mobiliteit een groot onderdeel is van de verduurzamingsopgave kan er worden geïnventariseerd wat er nog meer kan worden gedaan om ook in te zetten op het verminderen en verschuiven.

5. Duurzame Eigen Organisatie

In de Routekaart Energieneutraal 2035 is een hoofdstuk opgenomen over een duurzame eigen organisatie. Hierin spreken we uit dat wij in 2030 al energieneutraal willen zijn. Door een tekort aan capaciteit en hoge benodigde bedragen heeft dit proces vertraging opgelopen.

5.1 Waar werken we al aan?

5.1.1 Inkoop duurzame energie

Samen met andere Twentse gemeenten koopt Hof van Twente duurzame energie in. Deze samenwerking wordt periodiek geëvalueerd. Komend jaar wordt er geïnventariseerd of deze energie niet alleen groen, maar ook lokaal kan worden ingekocht. Op deze manier zetten de gemeentelijke organisaties een stap richting zelfvoorziening.

5.1.2 Duurzaamheid in de gebouwbeheervisie

De afdeling gebouwenbeheer werkt op dit moment aan een nieuwe gebouwbeheervisie. In deze visie worden ook de doelstellingen uit de Routekaart Energieneutraal 2035 meegenomen. De gebouwbeheervisie wordt naar verwachting in april 2025 ter besluitvorming voorgelegd.

5.1.3 Duurzame verlichting in de openbare ruimte

In oktober 2024 is het beleidsplan openbare verlichting vastgesteld. In dit beleidsplan wordt ook ingegaan op bewust en duurzaam verlichten. Door bewust om te gaan met openbare verlichting kan er gemakkelijk energie bespaard worden. Hof van Twente doet dit door:

- Alleen te verlichten op plaatsen waar dit echt nodig is;

- Te kiezen voor ledverlichting;
- Het toepassen van dimtechnieken;

5.1.4 Verduurzamen vervoer vanuit de gemeentelijke organisatie

Een concrete maatregel uit de Routekaart is *“het uitbreiden naar meer elektrische voertuigen voor BOA’s en ander vervoer vanuit de gemeentelijke organisatie”*. Op dit moment vindt gemeentelijke vervoer vooral plaats door middel van de privé voertuigen van de medewerkers. Dit zijn veelal voertuigen die rijden op benzine. Daarom onderzoeken we hoe, en met wie, we dit verduurzamingsproces vorm moeten geven.

5.1.5 Verduurzamen zwembad Markelo

Inmiddels is de aanbesteding om zwembad de Vijf Heuvels te voorzien van PVT-panelen gegund. In de Kaderbrief 2025 is hiervoor budget geraamd voor de jaarschijf 2025. Afhankelijk van de kosten en van de besparingen op het gasverbruik worden de exploitatieafspraken met Sportfondsen Hof van Twente BV aangepast. Uitgangspunt is dat deze investering budgettair neutraal wordt uitgevoerd. Uitvoering is voorzien in het tweede kwartaal van 2025.

5.2 Wat kunnen we nog meer doen?

Aan de hand van de gebouwenbeheervisie zal worden bepaald welke verduurzamingsstappen we kunnen nemen. Door het tekort aan capaciteit en het budget dat beschikbaar is om de huidige maatregelen te realiseren achten wij het verstandig om op dit moment geen extra maatregelen uit te voeren voor dit onderwerp.